Siedziba muzeum

Przy ul. Langgasse (obecnie ul. Tadeusza Kościuszki) już od połowy XIX w. stawiano domy, najpierw niewielkie, drewniane, w końcu wieku zaś solidne kamienice wielopiętrowe z handlowymi parterami. Do najciekawszych realizacji zaliczyć można wybudowaną w pierzei północnej obszerną, piętrową willę kupieckiej rodziny Flatauerów (obecnie Muzeum Miasta Malborka). Jej właściciele należeli do grona najbogatszych obywateli miasta. W ich posiadaniu znajdował się wielki dom towarowy Conitzer und Soehne przy Rynku oraz filia tego domu towarowego na rogu ulic Deutsch-Ordens-Strasse i Grosse Geistlichkeit (obecnie róg ulic 17-go Marca i Piłsudskiego).

Willa przy ul. Kościuszki 54 powstała około 1870 r. Jej bryłę skomponowaną z malowniczo zróżnicowanych, asymetrycznych członów, dopełniał klasycyzujący detal architektoniczny, zbliżony formalnie do zastosowanego w kreacji loży masońskiej i willi przy ulicy Mühlengasse 23 (obecnie Bank Spółdzielczy przy ul. S. Żeromskiego). Przestronne wnętrza reprezentacyjne parteru zaopatrzono w wysokiej klasy sztukaterie o motywach geometrycznych i florystycznych.

Ostatni właściciel z rodziny Flatauerów Arnold Flatauer (zm. 1964) przez wiele lat był radnym miejskim, działaczem charytatywnym, który w czasie wielkiego kryzysu i bezrobocia prowadził dokarmianie dzieci w szkole. Był bardzo czynny w Związku Malborskich Strzelców, gdzie w 1927 roku został wybrany królem. Od 01.04.1912 do 31.03.1924 r. był członkiem Żydowskiego Kolegium Reprezentantów. Jako jeden z pierwszych mieszkańców Malborka założył sobie w willi telefon o numerze 40. W roku 1933 został zmuszony wraz z żoną do ucieczki. Wyemigrowali do Brazylii. Jego sklepy zostały przekazane członkowi NSDAP – Hille. Oprócz Flatauerów w budynku mieszkali: Isidor Mendel, Helene Stremlow i Rudolf Böhnke.
W roku 1934 przepiękne pomieszczenia w domu Flatauerów genialnie pasowały dla reprezentacyjnej organizacji faszystowskiej. Zorganizowano wtedy w nich siedzibę Powiatowego Kierownictwa NSDAP i Niemieckiego Frontu Pracy wraz z jego agendą – organizacją „Kraft durch Freude" („Siła przez radość"), która m.in. troszczyła się o „należyte" spędzanie wolnego czasu przez malborskich robotników, organizując im niedzielne bezpłatne wycieczki.

Po wojnie, w latach 1945 – 1948, pomieszczenia willi przeznaczono na biura Komendy Milicji. Następnie do 24 lipca 1974 roku mieściła się w nich siedziba Komitetu Powiatowego PZPR. Przez kolejne trzy lata budynek służył jako zastępcze lokum Szkoły Specjalnej. W latach 1977 – 1978 mieściła się w nim Służba Zdrowia i Oświaty oraz planowane było przekształcenie go na żłobek. 10 października 1979 r. otwarto tu Dom Nauczyciela z Pedagogiczną Biblioteką i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, jako pierwszy tego rodzaju ośrodek w województwie elbląskim. W budynku organizowano różnego rodzaju wystawy malarskie: Teresy Bekier (1979), Mieczysława Okońskiego (1980), Andrzeja Krzemińskiego i Marzeny Zygmunt (1991) oraz Jerzego Krempa (1995). Poza tym zorganizowano wystawę gobelinów Marii Dyszyńskiej (1993), monotypii i rysunków pióra Joanny Traczewskiej i ekspozycję tkanin z Państwowego Ogniska Plastycznego (1996). Od stycznia 2018 roku budynek stał się siedzibą Muzeum Miasta Malborka.

